

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

De curiosis. Capvt XVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

veterem cum iuniori confundunt. Germanū
sacrarum literarum sensum, non adeo curant,
sed multa per accomodationem dicant.

Amant autem ferme rationes friuolas, que
multum speciei, parum soliditatis habeant, ut
quæ ex Cabalistarum penitiorum scribis sunt
petita, quæ cum dicantur, oraculis videantur
simillima. Ad summa vti intrudant leuis ali-
cuius doctrinæ choragium, mirabiles plerum-
que faciunt excursionses, & distantia quæq;
sopulant.

De curiosis.

CAPVT XVII.

*Curiositas
ridicula.
Quærit.
Incant. l. 1.*

In vitioso quoque genere sunt nimis curio-
si, qui solent in questionibus parum fructu-
osis plurimum temporis terere. Quærent i-
gitur an ligno interfectus fuerit Abel, & qua
signi specie, ex qua arbore fuerit excisa Moysi
virga miraculorum effatrix. Tum dicent
hanc questionem antea agitatam ab Arioni-
no Consulæ urbis Romæ, & Haccadon huic
petitioni ita satisfecisse.

*Haccadon
apud Sala-
tin. s. 17. l.
16.*

Quod me rogas de virga Moysi tibi notitiam
dare, dicam tibi quod de hoc scriptum reperi-
t à Rabbi Simeone filio Iohai in inuestigatio-
ne secretorum dicitur. Virga illa qua Moyses,
& Aaron miracula faciebant in terra Aegyp-
ti, & postea in deserto floruit, gemmasque e-
didit, ab ea arbore excisa est, quam Deus Moysi
ostendit in deserto, ut aquæ amaræ dulces fie-
rent. Et hæc arbor excisa fuit ab arbore vitæ,
quæ in paradiso sita erat, Angelorum mani-
bus. Quam quidem miserunt Adæ, cum ille
misisset Seth ad paradysum filium suum mise-
ricordiam Dei imploraturum de suo peccato.
Dixeruntque Angeli Seth, ut plantaret hanc
arborem. Quæ quam primum fructum face-
ret, misericordiam Dei in eum descenderent, a-
perirenturque portæ cæli quæ obsecratae sunt.
Hanc autem arborem seu potius ramum acce-
pit Seth, plantauitque in deserto, quam postea
Moyses inuenit, & ex ea virgam suam exci-
dit.

*Idem l. 8.
o. 30*

Hæc pretiosa s. bula cum narratur aures
implet admiratione, & obliuiscunt qui au-
diunt, quod tantum & tam mirabilis historie
arcanum tandiu latuerit. Idem plerumque
fortè examinant genealogias Iudæorum, &

quærentur Panther ab Hebræis Dominus
noster fuerit nominatus, & verè ne Panther
ataus sanctissimæ Dei Matris fuerit. Tum de
persona Christi, & Beatæ Virginis nimis mul-
ta expiscabantur, & scire auebant quas illa
vestes & calceos habuerit, an secum in Bethle-
mitana peregrinatione bouem, & asinum du-
xerit, aurumne in massa, an nummos aureos
à Magis acceperit, quæ quidem, vel certè non
dissimilia plerumque ab ijs qui historiam tra-
ctant ex destinata opera quærit obiter, aut si in-
cipiè fuerint dicta refelli possint. Tamen in
concionibus nisi res admodum postulet, hæc
argumenta prolixè discutere curiositatis plu-
rimum, parum certè fructus habet. Præterea si
viderint auditores prurire rerum curiosarum
desiderio, afferet ex historia naturali quicquid
erit abditum, & incredibile, agitantur quæsti-
ones Theologiæ & Philosophiæ, non tam ad
doctrinam, quam ad pompam, vagabuntur
per omnia terrarum imperia, & si qua mini-
ma data fuerit occasio huius vel illius imperij
Principes à primo ad vltimum percontantur.
Tum ut arcana etiam dicant omnibus ignota.
*Quinquaginta prudentia portas. Originis duo-
simera sapientia additis hebraica nominibus.
cum magna ostentatione memoria numerus
buns. Cabal. l. 3.*

De scholastico genere oratorum.

CAPVT XVIII.

SUCCEDUNT deinde scholastici, quod voc-
andum ne quis secus accipiat quam intelligā,
non nihil distinguendum est. Primum igitur
dicitur scholastici viri multè in omni genere
literaturæ, & politioris etiam elegantia, quod
superius ostendit me recorder, nunc autem
nomen remansit penes eos qui Theologiam
docent in disserendo subtilitate positam, viros
doctos, ingeniosos, acres, & omni honore chi-
gnos, quorum exquisitissima doctrina in de-
cus, & utilitatem Ecclesiæ longè lateque per-
manavit. Ex eorum schola prodeunt nonnun-
quam conclamationes, qui vel sub ipsa adhuc
studiorum incude positi, vel certè calentibus
etiam tum a prioris doctrinæ vigore incensis,
rebus optimis parum prudentes vtuntur.

Afferunt, n. ad aures plebeias reconditas ex
Theologiæ instrumento quæstiones, de scien-
tia